

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА (СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

Міжнародна науково-практична конференція

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

Сучасний розвиток ветеринарної медицини

2 жовтня 2025 року

Біла Церква

2025

УДК 636.09'06

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Краютієне І., доктор.
Мамедова К.Х., д-р філософії.
Власенко С.А., д-р вет. наук.
Козій Н.В., канд. вет. наук.
Василенко О.І., д-р філософії.
Комарова Н.В., д-р філософії.
Мостипан О.В., відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Сучасний розвиток ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 2 жовтня 2025 р. Білоцерківський НАУ. 78 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

родів відмічається з причин крупнопліддя, слабкості родової діяльності, порушення взаємовідносин плода і родових шляхів. Найбільше поширення має запалення тканин матки (12,9 %), яке набуває гострого перебігу здебільшого у вигляді гнійно-катарального метриту у 6,6 % корів і є однією з основних причин неплідності корів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Genetic and functional analysis of the bovine uterine microbiota. Part I: Metritis versus healthy cows / M.L.S. Bicalho et al. *Journal of Dairy Science*. 2017. Vol. 100 (5). P. 3850–3862.
2. Cytological endometritis in dairy cows: diagnostic threshold, risk factors, and impact on reproductive performance / S. C. Lee et al. *Journal of veterinary science*. 2018. Vol. 19 (2). P. 301–308.
3. Monitoring of obstetric pathology of cows in agricultural enterprises of Rivne region. *Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies* /R. Sachuk et al. *Veterinary Sciences*. 2019. 21 (96). P. 117–123.
4. Сераджимова А.Г., Краєвський А.Й., Чекан А.М., Пономаренко В.П. Профілактика травмування родових шляхів під час родів у корів. *Наукові горизонти*. 2019. № 2. С. 67–72.

УДК 636.7.09:616.65-002

ЄРОШЕНКО О.В., канд. вет. наук, **ІВАСЕНКО Б.П.**, канд. вет. наук, **ВЛАСЕНКО С.А.**, д-р вет. наук, **ОРДІН Ю.М.**, канд. вет. наук, **ЖУК О.Г.**, аспірант
Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ ПСІВ ЗА ГІПЕРПЛАЗІЇ ПРОСТАТИ

Встановлено, що найбільш ефективною виявилась схема лікування псів за гіперплазії простати із застосуванням препарату дуодарт (інгібітор 5 α -редуктази та блокатор α 1a-адренорецепторів), що зумовило покращення загального стану та розміру передміхурової залози у 80 % псів порівняно із фенастеридом – 50 %, на тлі більш активного процесу зменшення об'єму залози.

Ключові слова: пси, гіперплазія простати, андрологічна патологія.

YEROSHENKO O.V., candidate of veterinary sciences, **IVASENKO B.P.**, candidate of veterinary sciences, **VLAZENKO S.A.**, doctor of veterinary sciences, **ORDIN Y.M.**, candidate of veterinary sciences, **ZHUK O.G.**, postgraduate student
Bila Tserkva national agrarian university

EFFECTIVENESS OF TREATMENT OF DOGS WITH BREAST HYPERPLASIA

It was found that the most effective treatment regimen for dogs with prostate hyperplasia was the use of the drug Duodart (5 α -reductase inhibitor and α 1a-adrenoceptor blocker), which resulted in an improvement in the general condition and size of the prostate gland in 80% of dogs compared to fenasteride – 50%, against the background of a more active process of volume reduction glands.

Keywords: dogs, prostatic hyperplasia, andrological pathology.

У структурі хвороб сечостатевої системи частка патології простати досягає 30 %. Гіперплазія передміхурової залози та хронічний простатит реєструється більш ніж у 40 %, гострий простатит – 8 %, кісти передміхурової залози – 5 % випадків. Крім прояву таких клінічних ознак, як больова реакція, часте сечовипускання, дана патологія призводить до зниження репродуктивної функції псів цінних для розведення [1–3]. Пік захворюваності приходить на 6–9-річних тварин. Хвороби передміхурової залози діагностуються тільки у некастрованих особин, при цьому 74 % псів не використовувались для розведення та не мали в'язок.

Значна поширеність патології передміхурової залози, відсутність патогномонічних симптомів, у більшості випадків змішаний характер змін функціональної тканини, висока агресивність неоплазійних уражень простати спричиняють недостатній рівень діагностичних заходів та низьку ефективність їх терапії і профілактики. Подібність патогенетичних механізмів за даної патології у людей і собак зумовлюють можливість застосування останніх у якості моделей для проведення доклінічних досліджень [4, 5].

Головною проблемою ветеринарної андрології є недосконалість діагностичних критеріїв, тому в останні роки актуальним напрямком досліджень щодо патології передміхурової залози у псів є розробка та клінічне впровадження методів ранньої діагностики та лікування даних захворювань, що дозволить продовжити тривалість життя пацієнтів на тлі покращення якості їх життя [1–5].

Таким чином, високий рівень захворюваності та недостатня ефективність лікування захворювань передміхурової залози у псів зумовлюють актуальність проблеми профілактики та лікування даної патології та доцільність подальшого дослідження. Виходячи із наведеного вище, слід відзначити, що незважаючи на значну кількість повідомлень щодо патології урологічного та андрологічного профілю, проблема захворювань передміхурової залози у псів залишається актуальною та потребує подальшого вивчення.

Мета дослідження: визначити ефективність лікування псів за патології передміхурової залози в умовах міжкафедральної ветеринарної клініки дрібних тварин БНАУ.

За результатами комплексної діагностики було сформовано 3 групи тварин із гіперплазією передміхурової залози (по 5 тварин). Пацієнтам контрольної групи проводили орхідектомію, внаслідок чого знижувався рівень тестостерону.

Для лікування тварин першої дослідної групи використовували *фінастерид* (Інтас Фармасьютікалс Лімітед, Індія) – лікарський засіб, який відноситься до класу специфічних інгібіторів 5-альфа-редуктази. Доза – 5 мг/тварину один раз на добу протягом 2 місяців.

Пацієнтам другої дослідної групи призначали препарат *дуодарт* у дозі 0,5/0,4 мг/тварину впродовж 4 тижнів.

В обох випадках призначали ректальні супозиторії *простатилен* по ½ супозиторія один раз на день протягом 14 діб.

За результатами проведених досліджень встановлено (табл. 1) максимальну ефективність за гіперплазії передміхурової залози інгібітора 5 α -редуктази та блокатора α 1а-адренорецепторів: зменшення розмірів простати встановлено в 80 % випадків, поліпшення клінічного стану – в 20 % пацієнтів.

Таблиця 1 – Ефективність лікування псів за гіперплазії простати

Показники	контрольна		1 дослідна		2 дослідна	
	кількість	%	кількість	%	кількість	%
поліпшення клінічного стану без зменшення передміхурової залози	2	40	3	60	1	20
поліпшення клінічного стану зі зменшенням розмірів передміхурової залози	3	60	2	40	4	80
всього	5	100	5	100	5	100

При цьому після орхідектомії відповідні показники становили 60 та 40 %, за призначення фетостериду – 40 та 60 %, відповідно.

Аналіз зміни об'єму передміхурової залози свідчить про залежність динаміки його зменшення від використаного протоколу лікування (табл. 2).

Таблиця 2 – Ефективність лікування псів за гіперплазії простати

Об'єм передміхурової залози, см ³				
Групи тварин	до лікування	період від початку лікування		
		2 тижні	1 місяць	2 місяці
контроль	14,9 $\pm$ 2,5	12,6 $\pm$ 2,2	9,8 $\pm$ 1,9*	7,1 $\pm$ 1,5**
1 дослідна	15,7 $\pm$ 3,4	13,4 $\pm$ 2,3	10,3 $\pm$ 2,6	8,8 $\pm$ 1,7**
2 дослідна	15,3 $\pm$ 2,8	10,8 $\pm$ 2,1	8,1 $\pm$ 1,4**	7,2 $\pm$ 1,1**

Зокрема, найгірший результат отримано за використання монотерапії феностеридом (перша дослідна група): достовірне зниження розміру простати, порівняно із первинними показниками ($p < 0,01$), зареєстроване лише через 2 місяців після початку лікування. У контрольних тварин на тлі орхідектомії спостерігали поступове зменшення величини

передміхурової залози: через 2 тижні – в 1,2 раза, одного місяця – 1,5 раза, двох місяців – 1,8 раза. При цьому лише в останньому випадку визначений показник достовірно відрізнявся від первинних параметрів залози ($p < 0,01$). Кращу динаміку ультрасонографічних показників встановлено за використання комбінації дуодарт+простатилен: вже через два тижні відбувалось зменшення розмірів простати в 1,4 раза, через місяць – в 1,9 раза ($p < 0,01$), два місяці – 2,1 раза ($p < 0,01$).

Таким чином найбільш ефективною виявилась схема лікування псів за гіперплазії простати із застосуванням препарату дуодарт (інгібітор 5α -редуктази та блокатор $\alpha 1a$ -адренорецепторів), що зумовило покращення загального стану та розміру передміхурової залози у 80 % псів порівняно із фенастеридом – 50 %, на тлі більш активного процесу зменшення об'єму залози.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Becha B.B., Krishnaswamy A., Murthy V.C., Sudha G. Occurrence of Prostatic Diseases in Intact Adult Dogs. *Theriogenology*. 2017. Vol. 7 (2). P. 99–103.
2. Івахів М.А., Стефаник В.Ю., Nizanski W. Хвороби простати у псів: етіологія, діагностика, лікування. Науковий Вісник ЛНУВМ та БТ ім. С.З. Гжицького. Львів, 2011. Т. 13. № 2 (48). С. 86–96.
3. Evaluation of canine prostate volume in calculated tomographic images – comparison of two assessment methods / K. Haverkamp et al. Wefstaedt. *BMC veterinary research*. 2019. Vol. 15 (1). P. 361–367.
4. Alonge S., Melandri M., Aiudi G., Lacalandra G.M. Advances in Prostatic Diagnostics in Dogs: The Role of Canine Prostatic Specific Esterase in the Early Diagnosis of Prostatic Disorders. *Topics in companion animal medicine*. 2018. Vol. 33 (4). P. 105–108.
5. Clinical approach to prostatic diseases in the dog / M. Cunto et al. *Reproduction in Domestic Animals*. 2019. Vol. 54 (6). P. 815–822.

УДК 636.8.09:612.621.5:615.256

ЖУК О.Г., аспірант, **ВЛАСЕНКО С.А.**, д-р вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МЕГЕСТРОЛУ ДЛЯ ПРИГНІЧЕННЯ ЕСТРУСУ У КІШОК

Визначено ефективність мегестролу ацетату для пригнічення еструсу у кішок. Застосування 5 мг 1 раз на 14 днів протягом 4-х місяців забезпечило анеструс у 93,8 % самок з подальшим відновленням статевієї циклічності у них впродовж чотирьох місяців

Ключові слова: мегестрол ацетат, кішки, пригнічення еструсу, відновлення фертильності.

ZHUK O.G., postgraduate, **VLASENKO S.A.**, doctor of veterinary sciences
Bila Tserkva national agrarian university

EFFICACY OF MEGESTROL ACETATE FOR ESTRUS SUPPRESSION IN CATS

The efficacy of megestrol acetate for estrus suppression in cats was evaluated. Administration of 5 mg once every 14 days for 4 months ensured anestrus in 93.8% of females, followed by restoration of reproductive cyclicity within four months after treatment withdrawal.

Keywords: megestrol acetate, cats, estrus suppression, fertility restoration.

Контроль розмноження у кішок традиційно пов'язують зі стерилізацією, однак зберігається попит на зворотні методи, зокрема у племінній практиці та коли операція небажана чи недоступна з медичних, економічних або організаційних причин [1, 2]. Серед оборотних підходів найбільше поширення отримав мегестрол ацетат (МА) — синтетичний прогестин, що пригнічує гонадотропіни, блокує фолікулогенез і овуляцію, формуючи прогестероноподібний фон в результаті чого еструс не проявляється, а після виведення з організму фертильність відновлюється [2]. Історично високі дози й тривалі курси МА асоціювалися з піометрою, гіперплазіями та патологією молочних залоз, що породило скепсис до прогестинів [2]; натомість короткі курси у низьких дозах суттєво зменшують ризики, зберігаючи ефективність пригнічення еструсу [3]. Alliance for Contraception in cat &